

18.

Förslag till sådan ändring av § 26 i självstyrelselagen, att kostnaderna för självstyrelsen främdeles må kunna bestridas med av statsverket förskotterade medel.

L a n d s k a p s n ä m n d e n s framställ-
ning till Ålands landsting med anledning av lands-
tingets landskapsnämnden meddelade uppdrag att ut-
arbeta förslag till motion angående sådan ändring
av § 26 i självstyrelselagen, att kostnaderna för
självstyrelsen framdeles må kunna bestridas med
av statsverket förskotterade medel.

Vid allmänt plenum den 17 sistlidne december beslöt Landstinget

"att giva landskapsnämnden i uppdrag att redan till
landstingets session i februari 1927 inkomma med förslag
till motion till Finlands Riksdag om sådan ändring av § 26
i lagen om självstyrelse för Åland, att kostnaderna för
självstyrelsen framdeles må kunna bestridas med av stats-
verket förskotterade medel."

Med anledning av Landstingets ovan återgivna uppdrag får Landskaps-
nämnden vörasamt anföra följande:

Redan engång tidigare, eller den 8 april 1924, har Landskaps-
nämnden på anmodan av Landstinget inkommit med förslag till en
motion avseende en sådan ändring av ifrågavarande lagrum, att land-
skapet, bland annat, skulle tillförsäkras ett årligt förskott ur stats-
medel för bestridande av de med självförvaltningen förenade kostnader-

na. Den av Lanaskapsnämnden i sådant avseende föreslagna omredigeringen av meranämnda lagrum var av följande lydelse:

" § 26.

För bestridande av landskapets ordinarie utgifter under varje år är landskapet berättigat erhålla ett förskott, vilket beräknas med ledning av föregående års utgifter och löpande årets budget. Förskottet utbetalas kvartalsvis under budgetåret och är räntefritt. Förskottets belopp fastställs av den i mom. 2 omnämnda delegationen.

Vid varje budgetårs slut är landskapet berättigat att för landskapsförvaltningens ordinarie behov erhålla ett bidrag ur statsmedel. Bidragets belopp fastställs för varje budgetår på grund av de verkliga utgifterna genom en delegation, bestående av tvenne ledamöter, förordnade av Statsrådet, samt tvenne, utsedda av Landstinget. Ordförande i delegationen är landshövdingen.

Beloppet fastställs med avdrag av vad landskapet för året uppburit genom de i 21 § omförmälda mantalspengar, närings- och nöjesskatter samt expeditionsavgifter. Samtidigt äger delegationen, efter anställd jämförelse mellan vad landskapet äger för budgetåret av staten erhålla och vad landskapet i förskott uppburit, fastställa, huru mycket landskapet skall återbära till statsverket eller staten utöver förskottet till landskapet utgiva.

Såsom landskapets ordinarie utgifter skola anses sådana, som för mot-

cin- svarande ändamål annorstädes i riket utgå och proportionsvis ej äro högre
än därstädes, ävensom sådana nödiga utgifter, vilka föranledas av lands-
tingets och landskapsnämndens verksamhet eler landskapets av dess geogra-
fir fiska särställning betingade oundgängliga behov. Har landskapet utskrivit
led- särskild skatt för täckande av något självförvaltningens ordinarie be-
st ut- hov, och framgår det att beskattningen i landskapet proportionsvis är
s be- högre än beskattningen i medeltal för motsvarande ändamål annorstädes
i republiken, skall även detta tagas i betraktande vid statsbidragets
raps- fastställande.

dragen Har landskapet gjort framställning om beviljande av bidrag till
terna extraordinarie utgifter, fattas beslut därom av den i andra momentet om-
stats- förmälda delegationen.

ien Delegationens beslut skola för att bliva gällande stadfästas av re-
publikens president".

urit Såsom härav framgår, syftade den föreslagna ändringen vida längre,
samt än vad med det Landskapsnämnden lämnade uppdraget nu avses. Men sådant
mförel- hindrar icke, att den bestämmelse angående landskapets rätt att för be-
vad stridande av de med självstyrelsen förenade kostnaderna utfå förskott
skall ur statsmedel, som i ändringsförslaget ingår, ej skulle kunna ensamt för
kapet sig ur sammanhanget extraheras och få inflyta uti den avsedda motionen,
som sålunda komme att erhålla följande lydelse

om ändring av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920.

I enlighet med Riksdagens beslut, tillkommet i den ordning 60 § i landtdagsordningen av den 20 juli 1906 föreskriver, och med Ålands landstings bifall, varder härigenom, med ändring av 26 § i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920 stadgat, att sistnämnda lagrum skall erhålla följande lydelse:

26 §.

För bestridande av landskapets ordinarie utgifter under varje år är landskapet berättigat erhålla ett förskott, vilket beräknas med ledning av föregående års utgifter och löpande årets budget. Förskottet utbetalas kvartalsvis under budgetåret och är räntefritt. Dess belopp fastställles av den i mom. 2 omnämnda delegationen.

Framgår det, att beskattningen i landskapet Åland för självförvaltningens ordinarie behov är i förhållande till av landskapet åtnjutna förmåner proportionsvis högre än beskattningen i medeltal för motsvarande ändamål annorstädes i republiken, skall bidrag ur statsmedel åt landskapet utgivas.

Bidragets belopp fastställles för en tid av tre budgetår i sänder genom en delegation, bestående av tvenne ledamöter, förordnade av statsrådet, samt tvenne, utsedda av landstinget. Ordförande i delegationen är landshövdingen.

Har landstinget gjort framställning om beviljande av bidrag till extraordinarie utgifter, fattas beslut jämväl härom av den i föregående moment omförmälda delegation.

20. Delegationens beslut skola för att bliva gällande stadfästas av republikens president."

Landskapsnämnden ser sig dock föranlåten att vördsamt fästa Landskapsstyrelsens uppmärksamhet därvid, att ett införande av ifrågavarande bestämmelse uti § 26 enligt Landskapsnämndens mening icke låter sig förenas med självstyrelselagens system och sålunda måste anses mindre önskvärt. Sistnämnda lagrum behandlar nämligen uteslutande grunderna och tillvägagångssättet för utgivande åt landskapet av bidrag ur statsmedel för den händelse, att beskattningen i landskapet för självförvaltningens ordinarie behov bleve högre än beskattningen i medeltal för motsvarande ändamål annorstädes i republiken, samt om bidrag till extraordinarie utgifter, eller sålunda någonting, som med grunderna för självstyrelsens allmänna finansiering har föga eller ingenting gemensamt.

Men däremot ansluter sig den ifrågasatta bestämmelsen fullkomligt organiskt till den föregående paragrafen i självstyrelselagen, eller § 25, som angiver den allmänna principen för landskapsförvaltningens bekostande, samt i sådant avseende stadgar, att utgifterna för dess behov böra bestridas av landskapet självt. Genom den nya bestämmelsen skulle, med bibehållande av sagda princip, endast stadgas om det sätt, på vilket de härför i första hand nödiga medlen lämpligast kunde ställas till landskapets förfogande och skulle sålunda systemenligt låta sig väl anpassas

till lagrummet.

Härtill kommer, att under nuvarande förhållanden ett förslag till ändring av § 26 sannolikt i riksdagen komme att leda diskussionen därstädes in i för närvarande icke önskvärda banor och måhända vara för landskapets intressen direkt skadlig.

Landskapsnämnden tillåter sig fördenskull vördsamt hemställa, att det tagna initiativet till motion om ändring av § 26 i självstyrelselagen ej måtte till vidare åtgärd föranleda, men att, om en bestämmelse i ovanomförmält syfte anses av landstinget böra i självstyrelselagen inflyta, denna ^{då} måtte fogas till § 25 av samma lag samt den avsedda motionen erhålla följande lydelse:

"L a g

om ändring av lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920.

I enlighet med Riksdagens beslut, tillkommet i den prdnng 60 § i landtdagsordningen av den 20 juli 1906 föreskriver, och med Ålands landstings bifall, varder härigenom, med ändring av 25 § i lagen om självstyrelse för Åland, given den 6 maj 1920, stadgat, att sistnämnda lagrum skall erhålla följande lydelse:

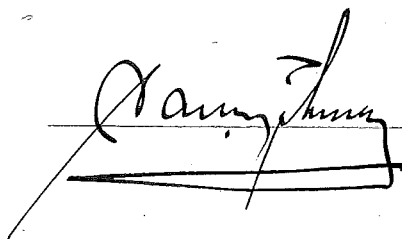
" 25 §.

Kostnaderna för den förvaltning, som enligt 17 § fortfarande handhaves av statens myndigheter, liksom ock de utgifter, vilka härflyta av rättsvården, bestridas ur statens medel. Övriga utgifter för landskapets

behov bestridas av landskapet självt.

För bestridande av landskapets ordinarie utgifter är detsamma berättigat erhålla ur statsmedel ett årligt förskott, som beräknas med ledning av föregående års utgifter och löpande årets budget. Förskottet utbetalas i början av varje kvartal och är räntefritt."

Mariehamn, den februari 1927.

till änd-
rsta-
des
dskapets
att det
agen ej
ovan-
flyta,
n erhål-
920.
§ 1
s lands-
ilvsty-
rum skall
land-
ta av
skapets